



Folkhälsomyndigheten

Indikatorbeskrivning

Alkoholberoende, utbildning

Datum: 2026-05-08

Indikatoruppgifter

Indikatornamn: Alkoholberoende, utbildning
Indikatoransvarig myndighet/organisation: Centraförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN)
Indikatortyp: Utfallsindikator
Redovisningsnivå: Riket

Källa

Namn på undersökning: Vanor och konsekvenser
Ansvarig myndighet/organisation: Centraförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN)

Beskrivning av register/undersökning:

CAN ansvarar för undersökningen om vanor och konsekvenser i den svenska befolkningen med avseende på alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel om pengar. Datainsamlingen genomfördes genom en enkät (post- eller webbenkät) riktad till ett riksrepresentativt urval av befolkningen. Totalt deltog 15 511 personer i undersökningen år 2013, 11 514 personer år 2017, 9 819 år 2021 och 9691 år 2025, vilket motsvarade en svarsfrekvens på 59,1, 44,3, 36,8 och 36,4 respektive år.

Metodbeskrivning

Indikatordefinition:

Andel (%) i befolkningen (17-84 år) med alkoholberoende enligt diagnostiska kriterier i DSM-IV genom frågeinstrumentet M.I.N.I. uppdelat på utbildning (förgymnasial, gymnasial, eftergymnasial). CAN ansvarar för frågeundersökningen som genomfördes 2013 och 2017 om vanor och konsekvenser i den svenska befolkningen med avseende på alkohol, narkotika, dopning och tobak. För en mer utförlig beskrivning av indikatorn se 'Indikatorbeskrivning'.

Specifisering av variabler:

Frågorna om alkoholberoende är utformade enligt den diagnostiska manualen M.I.N.I. vilken utgår från de kriterier som beskrivs i DSM-IV.

Beskrivning av beräkning:

Instrumentet består av 7 frågor och för att klassificeras med ett alkoholberoende krävs att minst 3 av 7 kriterier är uppfyllda. De åldersgrupper som redovisas i resultatet är 17-29 år, 30-49 år, 50-64 år samt 65-84 år. I de fall där resultaten redovisas uppdelat på utbildning är resultatet baserat på respondenter mellan 25 och 64 år och resultatet bör beaktas med försiktighet då förekomsten är låg i vissa utbildningsgrupper. Resultaten för riket är viktade med hänsyn till kön och ålder.

Svarsfrekvens:

Det externa bortfallet i undersökningen uppgick till 40,9 (2013) respektive 55,7 (2017) % och det interna bortfallet var genomgående lågt, i de flesta fall klart under 5 %. Mot bakgrund av det låga interna bortfallet inkluderades genomgående samtliga individer i analyserna så att basen alltid var 15 511 respektive 11 514 respondenter.

Datainsamlingen genomfördes genom en enkät (post- eller webbenkät) riktad till ett riksrepresentativt urval av befolkningen. Totalt deltog 15 511 personer i undersökningen år 2013 och 11 514 personer år 2017, vilket motsvarade en svarsfrekvens på 59,1 respektive 44,3 %.

Jämförbarhet över tid

För att se om det finns statistiskt säkerställda skillnader i utfall mellan år 2013 och 2017, se CAN-rapport 174 och 176:

Sundin E, Landberg J and Ramstedt M. (2018). Negativa konsekvenser av alkohol, narkotika och tobak – en studie med fokus på beroende och problem från andras konsumtion i Sverige 2017. CAN-rapport 174. Stockholm, Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning, CAN.

Landberg J, Ramstedt M and Sundin E. (2018). Socioekonomiska skillnader i beroende och utsatthet för andras användning av alkohol, narkotika och tobak. CAN-rapport 176. Stockholm, Centralförbundet för alkohol och narkotikaupplysning, CAN.